

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets virksomhet 2017 - 2019

Trøndelag fylkeskommune

Behandlet i sak 39/19.

Innholdsfortegnelse

1.	Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1	Kontrollutvalgets sammensetning i 2018	3
1.2	Reglement for kontrollutvalget.....	3
1.3	Rammer for utvalgets arbeid	3
1.4	Kontrollutvalgets ressurser	4
1.4.1	Sekretariat.....	4
1.4.2	Revisjon	4
1.4.3	Økonomi.....	4
2.	Lovpålagte oppgaver	5
2.1	Regnskapsrevisjon	5
2.2	Gjennomførte forvaltningsrevisjoner	5
2.2.1	Kvalitet i fagopplæringa	5
2.2.2	Anskaffelser på vei- og eiendomsområdet.....	5
2.2.3	Kulturminneforvaltningen av eldre kulturminner	5
2.2.4	Seriøst Arbeidsliv	5
2.2.5	Bestilte forvaltningsrevisjoner.....	6
2.3	Selskapskontroll	6
2.3.1	Selskapskontroll med forvaltningsrevisjon av VIGO IKS.....	6
2.3.2	Selskapskontroll av Steinkjerhallen AS.....	6
2.3.3	Selskapskontroll av MiST (Muséene i Sør-Trøndelag AS).....	6
2.3.4	Bestilte selskapskontroller	6
3.	Annet arbeid i utvalget.....	7
3.1	Møter.....	7
3.2	Saker.....	7
3.3	Opplæring og faglig samarbeid	7
3.3.1	Studietur.....	7
4.	Forholdet til politisk og administrativ ledelse.....	8
5.	Avslutning.....	9

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Kontrollutvalget er fylkestingets kontrollorgan. Utvalget velges av fylkestinget og skal utføre det løpende tilsynet med den fylkeskommunale forvaltningen. Alle kommuner og fylkeskommuner skal ha et kontrollutvalg¹.

Virketiden for kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune nærmer seg slutten og et snart 2-årigt virke for kontrollutvalget er i ferd med å fullføres.

For å kunne oppsummere egen virksomhet har kontrollutvalget utarbeidet en rapport som gir kommende kontrollutvalg en oversikt over hvilke saker som har blitt behandlet.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2018

Medlemmer		Varamedlemmer
Jan Grønningen	Leder	<i>For Grønningen og Sjøvold:</i>
Torfinn Aas	Nestleder	Egil Hestnes
		Hilde Melhus
		Michael Momyr
Kari Anita Furunes	Medlem	<i>For Aas:</i>
Silje Heggdal Sjøvold	Medlem	Bård Aarnes
Svein Arve Torgnesøy*	Medlem	Hilde Marie Sollien Drætvik
Janne Kathrine Jørstad Larsen**	Medlem	<i>For Furunes:</i>
		Bjørn Hovstad
		Trine H. Våg
		<i>For Larsen:</i>
		Bjørn Ole Håve

*Trådt ut av kontrollutvalget. **Oppnevnt av fylkestinget i sak 147/18.

Utvalgets størrelse og representasjon i fylkestinget er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravet i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivaretatt.

Ordningen med personlig varamedlem har fungert tilfredsstillende. Utvalget har igjennom hele perioden vært vedtaksdyktig ved forfall.

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av fylkestinget². Kontrollutvalget har selv vedtatt mediestrategi³. Begge er publisert på utvalgets nettside:

<http://www.konsek.no/kontrollutvalg/trondelag-fylkeskommune/>

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den fylkeskommunale forvaltningen på vegne av fylkestinget og påse at fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Fylkestinget kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at fylkeskommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på en overordnet analyse⁴, følge opp og rapportere resultatet til fylkestinget.

¹ Jf. kommuneloven § 77 nr.1

² Se Fylkestingets vedtak i sak 26/18, dato 28.2.2018.

³ Se Kontrollutvalgets vedtak i sak 13/8, dato 12.2.2018.

⁴ Som en følge av ikrafttredelse av ny kommunelov samt forskrift for kontrollutvalg og revisjon, er begrepet 'overordnet analyse' erstattet med 'risiko- og vesentlighetsvurderinger - RoV'

- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av fylkeskommunens interesser i selskaper.
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til fylkestinget og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet⁵ i fylkeskommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utøve tilsynsrollen på vegne av fylkestinget, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, eller etter vedtak i fylkestinget, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av fylkeskommunens ressurser.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, selskapet har 36 eiere. Sekretariatet er en rådgivende støttefunksjon for utvalget. Sekretariatet er saksutreder; skriver saksframstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.4.2 Revisjon

Trøndelag fylkeskommune er medeier i og har avtale om levering av revisjonstjenester med Revisjon Midt-Norge SA. Revisjonen leverer rapporter fra forvaltningsrevisjon og selskapskontroll samt andre undersøkelser etter bestilling fra utvalget. Videre reviderer revisjonen fylkeskommunens regnskaper og rapporterer resultatet til kontrollutvalget.

1.4.3 Økonomi

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be fylkestinget om økonomiske rammer som muliggjør en tilfredsstillende aktivitet.

Fylkestinget har etterkommet kontrollutvalgets budsjettforslag og har med dette satt kontrollutvalget i stand til å ivareta oppgavene sine gjennom hele perioden.

Fra og med 1.1.2020 vil den totale budsjettrammen for kontrollarbeidet reduseres fra kr. 11 991 000 kroner for 2019 til kr. 7 865 000 for 2020. Årsaken til at totalrammen reduseres med over 4,1 millioner kroner er at de to tidligere fylkeskommunene slo sammen sine honorarer for revisjons- og sekretariatstjenester, uten at behovet for revisjons- og sekretariatstjenester var tilpasset den nye fylkeskommunen.

Revisjon Midt-Norge SA(RMN) samt Konsek Trøndelag IKS (Konsek) har innrettet seg etter den nye fylkeskommunes behov og redusert honorarene deretter.⁶

⁵ Som en følge av ikrafttredelse av ny kommunelov samt forskrift for kontrollutvalg og revisjon, er begrepet erstattet med 'kontrollarbeid'

⁶ Utgiftene til sekretariat og revisjon var i 2019 henholdsvis kr. 2 451 000 og kr. 8 435 000. For 2020 er utgiftene redusert til kr. 1 680 000 og kr. 5 100 000

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

Kontrollutvalget skal uttale seg om fylkeskommunens årsregnskap. Uttalelsen blir lagt fram for fylkesutvalget og inngår som beslutningsgrunnlag ved fylkestingets behandling av regnskapet.

Kontrollutvalget vedtok følgende forslag til uttalelse til årsregnskapene:

- 2017: Sør-Trøndelag fylkeskommune⁷, Nord-Trøndelag fylkeskommune⁸ og UKM⁹.
- 2018: Trøndelag fylkeskommune¹⁰, og UKM¹¹.

Uttalelsen ble oversendt fylkestinget med kopi til fylkesutvalget med anbefaling om at samtlige av årsregnskapene kunne godkjennes av fylkestinget.

2.2 Gjennomførte forvaltningsrevisjoner

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i fylkeskommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til fylkestinget.

Kontrollutvalget har for perioden 2017 – 2019 behandlet fire forvaltningsrevisjoner, omtalt i 2.2.1-2.2.4.

2.2.1 Kvalitet i fagopplæringa

Kontrollutvalget i Sør-Trøndelag fylkeskommune bestilte i sak 13/17 forvaltningsrevisjon av kvalitet i fagopplæringa. Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i sak 12/18, den 12.2.2018. Kontrollutvalget oversendte rapporten til fylkestinget som behandlet rapporten i sak 2/18, den 28.2.2018. Fylkestingets vedtak var i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

2.2.2 Anskaffelser på vei- og eiendomsområdet

Kontrollutvalget bestilte i sak 2/18 forvaltningsrevisjon av anskaffelser på vei- og eiendomsområdet. Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i sak 53/18, den 21.11.2018. Kontrollutvalget oversendte rapporten til fylkestinget som behandlet rapporten i sak 150/18, den 12.12.2018. Fylkestingets vedtak var i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

2.2.3 Kulturminneforvaltningen av eldre kulturminner

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon av kulturminneforvaltningen av eldre kulturminner i sak 47/18. Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i sak 33/19, den 3.6.2019. Kontrollutvalget oversendte rapporten til fylkestinget som behandlet rapporten i sak 41/19, den 12.6.2019. Fylkestingets vedtak var i tråd med kontrollutvalgets innstilling.

2.2.4 Seriøst Arbeidsliv

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon med tema Seriøst arbeidsliv på fylkeskommunale bygg og anlegg i sak 34/18. Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i sak 34/19, den 3.6.2019. Kontrollutvalget oversendte rapporten til fylkestinget som behandlet rapporten i sak 42/19, den 12.6.2019. Fylkestinget vedtok kontrollutvalgets innstilling enstemmig med tilleggsforslag fremmet av Tor Berg med 76 stemmer mot 1.

⁷ Se kontrollutvalgets vedtak i sak 26/18 i utvalgets møte den 10.4.2018.

⁸ Se kontrollutvalgets vedtak i sak 25/18 i utvalgets møte den 10.4.2018.

⁹ Se kontrollutvalgets vedtak i sak 27/18 i utvalgets møte den 10.4.2018.

¹⁰ Se kontrollutvalgets vedtak i sak 25/18 i utvalgets møte den 3.4.2019

¹¹ Se kontrollutvalgets vedtak i sak 24/18 i utvalgets møte den 3.4.2019.

2.2.5 Bestille forvaltningsrevisjoner

Kontrollutvalget har bestilt følgende forvaltningsrevisjoner i 2019:

- Varsling¹²

Rapporten skal leveres innen 31.12.2019 og er følgelig ikke behandlet i kontrollutvalget.

2.3 Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som fylkeskommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og gjeldende lovverk. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivaretatt og at eierstyringen er god.

Kontrollutvalget har for perioden 2017 – 2019 behandlet tre selskapskontroller, omtalt i 2.3.1-2.3.3.

2.3.1 Selskapskontroll med forvaltningsrevisjon av VIGO IKS

Kontrollutvalget i Sør-Trøndelag fylkeskommune bestilte i sak 4/17 en selskapskontroll av Vigo IKS. Rapporten ble først behandlet av kontrollutvalget i sak 9/19, den 12.2.2019 og oversendt til fylkestinget til behandling. Fylkestinget vedtok enstemmig¹³ å sende rapporten tilbake til rådmannen. Rapporten ble sendt ut på ny høring og endelig rapport ble behandlet på nytt av kontrollutvalget i sak 27/19. Rapporten ble på nytt oversendt fylkestinget som behandlet rapporten i sak 20/19. Fylkestinget vedtok enstemmig innstillingen fra kontrollutvalget med tilleggsforslag fra Arnfinn Brechan 58 stemmer.

2.3.2 Selskapskontroll av Steinkjerhallen AS

Kontrollutvalgene i Trøndelag fylkeskommune og i Steinkjer kommune bestilte hhv. i sak 3/18 og 10/18 selskapskontroll av Steinkjerhallen AS. Rapporten ble først behandlet av kontrollutvalget i sak 10/19, den 12.2.2019 og oversendt fylkestinget til behandling. Fylkestinget vedtok enstemmig¹⁴ å sende rapporten tilbake til rådmannen. Rapporten ble sendt ut på ny høring og endelig rapport ble behandlet på nytt av kontrollutvalget i sak 26/19. Rapporten ble på nytt oversendt fylkestinget som behandlet rapporten i sak 21/19. Fylkestinget vedtok innstillingen fra kontrollutvalget samt tilleggsforslag fra Åsta Marie Lande Lindau enstemmig og tilleggsforslag fra Arnfinn Brechan med 58 stemmer.

2.3.3 Selskapskontroll av MiST (Muséene i Sør-Trøndelag AS)

Kontrollutvalget bestilte i sak 03/18, etter fullmakt fra fylkestinget¹⁵ selskapskontroll av MiST. Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i sak 32/19, den 3.6.2019. Rapporten ble oversendt fylkestinget som behandlet rapporten i sak 43/19. Fylkestinget vedtok kontrollutvalgets innstilling etter alternativ votering mellom kontrollutvalgets punkt 1 og forslag fra Jan Grønningen med 57 stemmer mot 18 stemmer og kontrollutvalgets innstilling punkt 2 samt tilleggsforslag fra Knut Fagerbakke enstemmig.

2.3.4 Bestilte selskapskontroller

Kontrollutvalget har bestilt følgende selskapskontroller i 2019, men som ikke er behandlet i kontrollutvalget:

- Blått kompetansesenter¹⁶

---

¹² Se sak 2/19 nr. 1 fra kontrollutvalgets møte, den 15.1.2019.

¹³ Se fylkestingssak 2/19. Det må bemerkes at vedtaket ble tolket som om at rapporten skulle sendes tilbake til revisjonen og ikke rådmannen. Videre ble vedtaket tolket slik at ny og endelig rapport skulle oversendes kontrollutvalget til ny behandling.

¹⁴ Se fylkestingssak 3/19 Det må bemerkes at vedtaket ble tolket som om at rapporten skulle sendes tilbake til revisjonen og ikke rådmannen. Videre ble vedtaket tolket slik at ny og endelig rapport skulle oversendes kontrollutvalget til ny behandling.

¹⁵ Se fylkestingssak 46/17, fylkestinget ble forelagt spørsmål om å gi kontrollutvalget fullmakt til å bestille fra utgått plan.

¹⁶ Se sak 2/19 nr. 2 fra kontrollutvalgets møte, den 15.1.2019.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Sittende kontrollutvalg har avholdt ett møte i 2017, 9 møter i 2018 og 6 møter i 2019. Kontrollutvalget avholder ca. 9 - 10 møter hvert år. Omfanget av møter er i stor grad erfaringsbasert, men også tilpasset saksmengden. Videre har lovpålagte frister for å oversende saker til fylkestinget bestemmende innflytelse for når møter må avholdes.

Kontrollutvalget mener antall møter gjenspeiler behovet kontrollutvalget har hatt med tanke på å få oversendt saker rettidig til fylkestinget og for den øvrige saksbehandlingen.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens § 77 og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er i stor grad opp til utvalget å definere selv.

For perioden november 2017 til september 2019 har kontrollutvalget behandlet 113 saker. 22 av sakene gikk videre til fylkestinget for endelig behandling. Foruten faste saker behandlet kontrollutvalget følgende saker:

- Orientering fra arbeidstilsynet, se sak 34/18.
- Enhetsbesøk Steinkjerhallen AS, se sak 38/18.
- Enhetsbesøk Mære Landbruksskole, se sak 39/18.
- Orientering om anskaffelse av paviljonger på Charlottenlund VGS, sak 44/18 samt 16/19.
- Orienteringer om avvikling av transportklagenemdas møte, sak 8/19 samt 18/19.
- Orientering om prosess ved salg av Frøya VGS, se sak 17/19
- Høringsuttalelse til ny forskrift om kontrollutvalg og revisjon, se sak 28/19.

3.3 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn. Utvalget har vært representert på disse samlingene i 2017 - 2019:

- Norges kommunerevisorforbunds samling for kontrollutvalg.
- FKT.
- Konsek.

3.3.1 Studietur

Kontrollutvalget dro på studietur i 2019 til Oslo. Kontrollutvalget besøkte riksrevisjonen, sekretariatet for stortingets kontroll- og konstitusjonskomité samt Transparency International Norge. Kontrollutvalget fikk kunnskap og kjennskap til det arbeidet som gjøres hos disse og at dette har overføringsverdi til det arbeidet kontrollutvalget er satt til å gjøre.

Kontrollutvalget anbefaler kommende utvalg til å gjennomføre lignende studietur, gjerne hos de samme aktørene.

4. Forholdet til politisk og administrativ ledelse

Kontrollutvalget er opptatt av å ha god dialog med politisk ledelse. Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjoner, selskapskontroller, årsmeldinger, planer for selskapskontroll eller forvaltningsrevisjon samt uttalelser om årsregnskapet, oversendes fylkestinget.

Når det gjelder behandling av forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller mener kontrollutvalget at det bør avsettes noe mer tid til presentasjon av disse ved behandling i fylkestinget. Dette er ofte omfattende og kostbare rapporter av komplekse og viktige områder, som skole, samferdsel, kultur og lignende. Kontrollutvalget finner det noe utfordrende å presentere selve rapporten, samt legge frem kontrollutvalgets innstilling innen den taletid en fylkestingsrepresentant har til rådighet.

Kontrollutvalget håper derfor at det kommende fylkesting avsetter noe mer tid til presentasjon av forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller.

I forbindelse med arbeidet med utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon 2018 - 2020, inviterte kontrollutvalget til dialogmøte med fylkesordførere, fylkesvaraordførere, utvalgsledere og gruppeledere (samt hovedtillitsvalgte, hovedverneombud, fylkesrådmann og enhetsledere) for å finne relevante områder til forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget mener dette bidro til å forankre arbeidet med forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i fylkestinget i noe større grad enn om det ikke hadde vært avholdt et slikt dialogmøte.

Kontrollutvalget oppfatter dialogen med administrasjonen i de aller fleste tilfeller som konstruktiv og informativ. Kontrollutvalget ser stor nytte av å ha en åpen dialog med administrasjonen om både generelle og konkrete forhold i fylkeskommunen.

Administrasjonen deltar i kontrollutvalgets møter når det etterspørres gitt at administrasjonen har anledning. Kontrollutvalget har ved noen anledninger lagt sine møter til fylkesutvalgets datoer, noe som vanskeliggjør tilstedeværelse for fylkesrådmannen selv. Kommende kontrollutvalg bør derfor vurdere å tilpasse kommende kontrollutvalg sine møtedatoer for å unngå slike møtekollisjoner. Uavhengig av dette vil kontrollutvalget gjøre oppmerksom på at kontrollutvalget ikke krever eller forventer at fylkesrådmannen til enhver tid møter i egen person. Kontrollutvalget har stor forståelse for at fylkesrådmannen utpeker andre til å orientere utvalget i hans sted.

Administrasjonen gir uttrykk for en forståelse for kontrollutvalgets rolle og arbeid. Utvalget har ansvar for oppfølgingen av fylkestingets vedtak i kontroll- og tilsynssaker. Kontrollutvalget er av den klare oppfatning at administrasjonen følger opp fylkestingets vedtak og iverksetter disse.

5. Avslutning

Rapporten er en oppsummering av kontrollutvalgets virksomhet fra november 2017 til september 2019. Utvalgets saker er publisert og tilgjengelig for innsyn på sekretariatets hjemmesider: <http://www.konsek.no/kontrollutvalg/trondelag-fylkeskommune/>

Kontrollutvalget har en viktig rolle i en lærende organisasjon i stadig utvikling. Kontrollutvalget har hatt viktige og til dels utfordrende oppgaver der utvalget har prøvd etter beste evne å belyse mange av fylkeskommunens tjenesteområder og eierinteresser.

Kontrollutvalget mener det har oppfylt sine lovpålagte oppgaver. Kontrollutvalget har etter beste evne prøvd å legge partipolitikk til side og mener målet om å være et uavhengig kontrollorgan ble oppfylt. I utvalgsmøtene er det tilsynsperspektivet som styrer diskusjoner og vedtak, og utvalget har vært bevisst på at saker ikke bærer preg av å være politiske omkamper eller ha partipolitiske agendaer.

Avslutningsvis vil kontrollutvalget takke fylkestinget, administrasjonen og revisjonen for samarbeidet.

Kontrollutvalget vil med dette ønske det påtroppende kontrollutvalget lykke til i den kommende valgperioden der forhåpentligvis nye interessante og krevende oppgaver venter.

Trøndelag Fylkeskommune 17.09.2019
Kontrollutvalget